

Opowiedziane

<https://opowiedziane.ipn.gov.pl/ahm/wspomnienia/39735,Gancarczyk-Barbara.html>
2024-05-04, 16:51

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz
JavaScript

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz
JavaScript

Aby zobaczyć odtwarzać, włącz
JavaScript

Pliki do pobrania

[N0477_Barbara_Gancarczyk_transkrypcja_nagrania_część_1.pdf, 325.57 KB, 31.07.2023](#)

[N0477_Barbara_Gancarczyk_transkrypcja_nagrania_część_2.pdf, 338.61 KB, 01.08.2023](#)

[N0477_Barbara_Gancarczyk_transkrypcja_nagrania_część_3.pdf, 324.14 KB, 31.07.2023](#)

Świadek historii

Barbara Gancarczyk

Sygnatura
N0477

W relacji między innymi

Major rezerwy Wojska Polskiego, inżynier architekt, w Powstaniu Warszawskim sanitariuszka harcerek batalionu „Wigry” AK, odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari za bohaterskie pozostanie z rannymi na Starówce po wyjściu wojska.

Jest 13 sierpnia 1944 r. Poza czasem mordów dokonanych przez Niemców w powstańczych szpitalach, po zajęciu przez nich Starego Miasta, to najtragiczniejszy dzień dla obrońców i ludności cywilnej Starówki. Barbara jako sanitariuszka pełni służbę przy ul. Kilińskiego 1. Właśnie tam dochodzi do wybuchu zdobytego przez powstańców i wprowadzonego w ulicę niemieckiego pojazdu specjalnego do burzenia barykad, błędnie zwanego przez lata „czołgiem pułapką”. Zginęło ponad 300 osób...

„Staliśmy na balkonie, widzieliśmy, jak ulicą Podwale ten czołg podjeżdża, no to był szalony entuzjazm, wrzawa, więc widziałam ten czołg już z pewnej odległości, jak on jedzie, na nim powiewała flaga biało-czerwona, tam jacyś harcerze siedzieli, no i on jechał Podwalem, dojechał do ulicy Kilińskiego. I nagle zobaczyłam w oczach płomień. To znaczy nie słyszałam zupełnie huk, tylko pokazał mi się taki płomień czerwony, nie wiem, ile on trwał, dwie sekundy, trzy sekundy, no i potem przewróciłam się na kogoś, ktoś się przewrócił na mnie i ja już sądziłam wtedy, że umieram. Po tym wszystkim to była jakaś taka cisza, nic nie było słycać. A potem rozległy się te straszne krzyki rannych ludzi wzywających pomocy. To było okropne. Te matki szukające swoich dzieci, bo jak ten czołg się zatrzymał, to ten tłum walił tam, żeby jak najbliżej być tego, więc tam bardzo dużo ludzi się zebrało, no i nagle ten wybuch...”.

Data urodzenia

18.04.1923 r.

Data nagrania

20.06.2023 r.

Miejsce nagrania

dom świadka, Warszawa, Polska

Realizacja

Biuro Edukacji Narodowej

Temat

[harcerstwo](#), [II wojna światowa](#), [konspiracja](#), [Kościół](#),
[medycyna](#), [obozy niemieckie](#), [okupacja niemiecka](#),
[Powstanie Warszawskie](#), [praca przymusowa](#), [tajne](#)
[nauczanie](#), [Warszawa](#), [wojenne dzieciństwo](#)

Język

Polski

Biogram świadka

BARBARA GANCARCZYK

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)